

РЕЦЕНЗИЯ

за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

Рецензията е изготвена на основание заповед 489 от 27.06.2022 г. на ректора на СА „Д. А. Ценов” – Свищов за утвърждаване състав на научно жури

Рецензент: доц. д-р ик. Любомир Димитров Любенов, Русенски университет „Ангел Кънчев”, гр. Русе

Автор на дисертационния труд: Мартин Николаев Харизанов

Тема на дисертационния труд: Финансово осигуряване развитието на Северозападния район за планиране

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд се състои от 187 страници. Той има въведение, три глави, заключение, литература и приложение. Дисертацията съдържа 24 таблици и 41 фигури. Списъкът на литературните източници се състои от 134 заглавия. Правилното формулиране на научните реквизити на дисертацията и нейната структура способстват анализа на финансовото осигуряване за развитието на Северозападния район за планиране.

Във въведението на труда правилно се обосновава изборът на темата от позицията на значимост, актуалност и перспективност за развитието на Северозападния район за планиране. Добре са формулирани обект и предмет на изследване, изследователска теза, цел и задачи. Научните реквизити са конкретни и ясни, което гарантира качество.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Безспорно избраната тема на дисертацията и резултатите от представения дисертационен труд обуславят добре аргументирана

актуалност и значимост на финансовото осигуряване за развитие на Северозападния район за планиране, предвид факта, че той е най-бедният район в ЕС.

Положителните резултати от изследването обуславят принципното одобрение на труда като притежаващ необходимите качества на дисертация за получаване на образователна и научна степен „доктор”, както и съответствие между тема и съдържание. Общото впечатление от дисертационния труд говори за яснота на постановките в границите на ясно формулираните предмет и обект, изследователска теза, цел и задачи в контекста на темата на дисертацията.

Дисертационният труд и направените изводи почиват на богата регионална информация – много добре обработена като илюстрация и обосновка на резултатите от изследването. Цялостната оценка на представения труд говори за добросъвестност и компетентност при ползването на информацията, с ясно разграничение на приноса на автора на изследването.

Представени са 3 публикации (една студия и две статии), които по обем и тематична насоченост отговарят на изискванията за получаване на образователна и научна степен „доктор”. Те са свързани с проблематиката на защитаваната изследователска теза, цели и задачи, и представляват успешен опит за изследователска дейност. Авторефератът е представен в установената форма и съдържание. Той отразява в обобщен вид основните резултати от изследването и дава необходимата представа за теоретичните и приложни постижения на автора.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Детайлното запознаване с дисертацията позволява разкриването и формулирането на конкретни положителни резултати, най-важните от които са:

• детерминирано е стратегическото териториално местоположение на изследвания район, което аргументира търсенето на финансови източници за ограничаване на негативните демографски тенденции на обезлюдяване и намаляване на конкурентоспособността.

• аргументирана е необходимостта от финансови ресурси за подобряване на транспортното и инфраструктурното развитие на района и негови базови сектори - ядрена енергетика, лека, хранителна и текстилна промишленост, строителство, туризъм и др.

• обоснована е нуждата от стратегически интегриран подход за развитие на района, съобразно нормативни национални и европейски документи за постигане на регионална конкурентоспособност, икономическото, социално и териториално сближаване.

• оценено е, че членството на България в ЕС от 2007 г. е сериозна предпоставка за осигуряване развитието на нейните региони, вкл. и анализираният район, чрез съдържателен преглед на инструментите за финансово осигуряване на регионалното развитие.

• предложен е перспективен пространствен модел за устойчиво прерайониране и осигуряване на регионалното развитие в България, вкл. и анализираният район, с цел запазване в дългосрочен план (до 2080 г.) на нормативно заложения брой живущи в районите от ниво 2.

• предложените идеи и резултати са намерили отзвук и признание в специализираната научна литература чрез публикациите на автора. Те са получили публичност, а отрицателни становища по тях не са известни.

• справката с приносите е сравнително добре формулирана и отразява реалността на резултатите. Приемам отчасти първият принос, тъй като детерминирането на генезиса на изоставането на изследвания район изисква по-мощабни и допълнителни проучвания, защото аналогични проблеми имат и останалите два придунавски района - Северен централен и Североизточен.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

Критичните бележки към дисертационния труд са във висока степен и въпроси към автора. Това е обусловено от постигнатите резултати, които със своите характеристики, конкретност и синтезираност провокират изводи, но и въпроси:

- по формулирания втория принос - доколко политическите лица следва и могат да бъдат отговорни за регионалното развитие?
- изследването поставя основен акцент върху финансовите инструменти за регионално развитие на ЕС, и значително по-слабо внимание на други - национални и международни.
- как може да бъде обяснена по-ниската степен на усвояване на финансови средства за регионално развитие на ЕС по отношение на изследвания район, и има ли връзка с дела на региона в БВП на страната?

V. Обобщено заключение и становище

Посочените положителни резултати от дисертацията на Мартин Николаев Харизанов на тема „Финансово осигуряване развитието на Северозападния район за планиране“ дават достатъчно основание за обща положителна оценка на научния потенциал и възможности за изследователска дейност. Това ми позволява да гласувам положително за присъждане на Мартин Николаев Харизанов на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 „Икономика“, докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси).

Дата: 25.07.2022 г.

Рецензент: _____
(доц. д-р ик. Л. Любенов)